

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Practica Theologiae Mysticae

Gelen, Victor

Coloniae Agrippinae, 1652

Et Secvndo. De his Quae Fiunt In Medio vnionis per eleuationem &
actiuitatem proprij Spiritus. Paraphrasis Septima.

urn:nbn:de:hbz:466:1-9766

ET SECUNDO
DE IIS QUÆ FIUNT IN MEDIO
VNIONIS,

PER ELEVATIONEM ET ACTIVITATEM
PROPRII SPIRITVS.

PARAPHRASIS SEPTIMA.

ET (ossa) spiritum non habebant: & a dixit ad me, vaticinare ad spiritum, vaticinare sibi hominis, & dices ad spiritum: hæc dicit Dominus Deus. à quatuor ventis veni spiritus, & insuffla super interfectos istos, & reuiuiscant. ac si diceret, sicut res ardua est spiritum remittere, etiam in formatum corpus, vt iterum vitali motu, viuat, sentiatque, vt vel ideò etiam bis ad spiritum vaticinare iubeatur; quoniam folius Dei est potentia spiritum corpori vnire, & vitali operationi de nouo restituere. pari modo virtutis diuinæ esse videtur, vt spiritus antea in statu priuationis totus arefactus, de nouo secundum vitalem Dei gustum reuiuiscat; & sibi proprijs operationibus moueatur, eleuetur, ac illustretur; conformiter ad ea quæ in medio status vnionis contingunt, prout ex sequentibus constabit, &

- I. Quod propria operatio quamdiu in medio status vnionis versatur, sit ructus mysticæ exercitatio.
- II. Dum mysticus lumine diuino perfunditur, animum concipit noui, & supernaturalis modi operandi.
- III. Quando amplius mysticus ascendit, tanto facilius aduertit actiuitatem proprii spiritus.
- IV. Instantanea operatio spiritus actiuatur ex vario luminoso visu.
- V. Fruitio vitaliter afficiens semper magis eleuatur vsque ad spiritum Diuinum.

D d 2

ARTI-

a Ezech. 37.

ARTICVLVS PRIMVS.

Quod propria operatio quamdiu in medio status vnionis versatur, sit ructus mystici exercitatio.

ERuctauit a cor meum verbum. ac si diceret; ô pia anima, ex ipsa essentia tua, quæ locus est gratiæ, & vitæ æternæ, per prius in voluntatem diuinæ quædam bene-afficientiæ scaturiunt, & per suam eructationem intellectui obijciuntur, vt dein per operationes intellectuales, quasi in spiritualem subtilitatem euaporent. *b* Vndè etiam [ructus est occultus quidam flatus, qui ex feruore alimenti erumpentibus bullis exhalat] huiuscemodi porrò verbum utique bonum est; cum sit primi Boni, seu ipsius diuinæ naturæ communiō; & ipsam voluntatem, seu partem affectiuam adhuc ponderosam, & à molestijs toleratis, quasi madentem, exsiccet, allevietque per eructationem ergò cordis hic accipienda est vita æterna, prout mediante gratia modi operandi supernaturaliter, se se manifestare incipit: non quidem per modum fundi, ita vt intuitus, & reflexio, aut habitatio, vel initium communionis diuinæ ex corde sumatur, vt in initio status vnionis fiebat; sed multò intimiùs, & per modum cuiusdam esse, habere, & sentire, in occultissimo suæ interioritatis ante formales intellectus, & voluntatis operationes; ac vt in intimo vo-

luntatis suum in Deo bene-affici, esse, & exstere nouit, ac sentit. & hic est modus nouus, qui supernaturalis dicitur, & essentialis: eo quod eius fomentum, & radix, id est, gratia in ipsa animæ essentia habitans, potentiam voluntatis per prius seu donum sapientiæ bene-afficiat; vt deinde pro exercitio actus ad perfectionem doni intellectus supernaturalis, vitalis species diuini amoris fabricari possit, ad fruitionem actualem incipiendam, continuandam, ac perficiendam.

Eo ergò tempore quo mysticus in medio status vnionis versatur, continuò ex ipsa sua intimitate quædam verba eructat, non quidem adhuc perfecta, & articulata cognita; sed imperfecta, quæ tamen complacentiam de Deo ad gratam notitiam porrigant: cum eo etiam, vt quantò magis ad superiora eleuatur, tantò capacior reddatur ad visus, & dictiones particulares suæ vitalis in Deo bene-afficientiæ; circa finem eleuationis, & actiuitatis propriij spiritus, clarè videns totum suum inferiorem hominem sub se, spiritum autem diuinum supra se situari, spiritu proprio locum medium tenente. hinc etiam quantò magis ad propriij spiritus actiuitatem, & subtilitatem communionis diuinæ naturæ per prius, id est, per gratiam ex ipsa animæ essentia in voluntatem diffluentes, eleuantur; tantò & faciliùs, & penitentiùs solebitas spiritus, & sentitur, & sub-

a Psal. 44. b Basil. & Hieron.

& subtilius ingrātam facit machinam inferioris hominis: quæ tamen proprii spiritus soleitas, & ad actus transcendentes diuinæ bene-afficientiæ carentia, humillima submissione ad ordinationem diuinam æquè indifferenti, & contenta voluntate, ac ipsa amicabile Dei vnio, degustari, ac tolerari debet, non tantum dum medium status vnionis percurritur, sed etiam dum in summo spiritus diuinis vnionibus dignatur. ea enim natura est fruitionis totius status vnionis, vt tam diu calorem, & lumen recipiat, quamdiu primo, & summo Bono, in Nunc præsentis, & instanti per vnionis vinculum adiungitur: ilicò proprijs ponderibus, tanquam proprijs malis perfusa, quando illa disparuerint: sicuti luna ipso facto, quo soli non opponitur, corporis proprii tenebras, & quasdam passiones recipit: ita vt vel icò etiam pia anima, nondum eo quo gliscit animus particulari ordine, amorem intra se profectui valeat. prout magis articulatè constabit ex sequentibus;

Dum mysticus lumine diuino perfunditur, animum concipit noui, & supernaturalis modi operandi.

ARTICVLVS SECVNDVS.

In hoc cognoscimus, quia in eo manemus, & ipse in nobis; quoniam ipse de spiritu suo a dedit nobis. Ac si diceret; ô pia anima, licet eo tempore quo in initio status vnionis verlabaris, per susceptio-

nem gratiæ supernaturalis in Deo maneres; hoc ipsum tamen adhuc non poteris agnoscere, cum vsus illius gratiæ nondum cōcederetur. prius enim cum sit quod animale est, non quod spirituale; oportuit primò ab odore, & reliquijs perpeffa angustia expediri. iam verò cum naturæ diuinæ communionem in teipsa animaduertas; verè cognoscis, quod ipse in te, & tu in ipso sis; quoniam de spiritu suo tibi dedisse, in teipsa sentis, ac gaudes, animumq; concipis, ad nouam & realem illam diuinam familiaritatem quam toto tempore priuationis durante, tot amoris passionibus inclamasti, ac esuriendo, ac sitiendo gemitibus inenarrabilibus desiderasti; iuxtà illud, die. *b* noctuque æstu vrebam & gelu, fugiebatque somnus ob oculis meis.

Recordaberis ergò, ô pia anima cuncti itineris, per quod adduxit te Dominus Deus tuus per desertum illud interni horroris, & vastæ solitudinis, vt affligeret te, atque tentaret, & nota fierent, quæ in tuo animo versabantur; vtrum scil. custodires mandata illius, an non. vtque recogites in corde tuo, quia sicut erudit filium suum homo, sic Dominus Deus tuus erudiuit te, vt ambules in vijs eius, & timeas eum. Dominus enim Deus tuus introducet te in terram bonam, terram riuorum, aquarumque, & fontium: in cuius campis, & montibus erumpunt fluuiorum abyssi. ita vt impossiterū per spiritum S. suum, de quo ipse dedit tibi, in ipso sic maneat,

D d 3

neas,

a. Ioan. 4. b Gen 31. Dent. 6. 8.

neas, vt etiam simul cognoscas, quæ à Deo donata sunt tibi; siue sursum, siue deorsum, siue dextrorsum, siue sinistrorsum, siue antrorsum, siue retrorsum impetus spiritus direxerit: eo tamē moderamine, vt paulatim in lumine diuino, & calore spiritus (quem gratia diuina in ipsa animæ essentia residens per prius in voluntatem sufflammat) perficiaris, & ad superiora ascendas; ac etiam, vt ad soleitatem proprii spiritus, seu ad illam diuinæ vnionis carentiam; (quæ subindè tam nudam, ac solitariam animam constituit, ac si de Deo, eiusque amicissima vnione nil vnquam percepisset) frequens toto statu vnionis fiat relapsus: & his quidem conditionibus concomitantibus, postquam te afflixit, & probauit, ad extremum misertus est tui. ne scilicet diceres in corde tuo, fortitudo mea, & robur manus meæ, hæc omnia mihi præstiterunt; sed recorderis Domini Dei tui, quod ipse vires tibi præbuerit, quodque modus ille supernaturaliter operandi, à sola gratia Dei dependeat, omnibusque illa à Deo non dignatis, inaccessibleis sit; quocumque licet ingenij acumine, aut scientiæ genere, sint instructi.

Et certè quando pia anima nouam, & vitalem speciem vnitiui amoris receperit, hinc quidem præ gaudio in lachrymas resoluitur; & lætatur pro diebus quibus Deus illam humiliavit, & annis, quibus vidit mala: illinc autem sibi ipsi indignatur, quod tempore priuationis non magis patieati corde, &

à Psal. 118.

corpore sustinuerit omne malum, quod sibi Dominus sua absentia, & passionum inordinatarum ictibus intulerat; dignumque censet, vt nemo ad tam vicinam cum Deo vnionem admittatur, qui non prius transiens per ignem, & aquam huiusmodi purgationum, ad purum excoctus fuerit. Iam verò loco præambuli, & perfectæ dispositionis omnibus gratijs in Dei laudem repositis, ad actus exercitium, illic ipsum benè in Deo affici iucunda cogitatione assume, illustra, & renouanda foue, refoue, & pro actuali vnione retine, quam verò moderato progressu diuinum lumen accrescat, magis elucet ex sequentibus.

Quantò amplius mysticus ascendit, tantò facilius aduertit actiuitatem proprii spiritus.

ARTICVLVS TERTIVS.

Os meum a aperui, & attraxi spiritum. Ac si diceret, ô pia anima, sicut ille quem coarctat spiritus vteri sui, non in cubiculo inclusus; sed foras ad liberum aërem se confert, & ibidem os suum aperit; vt aërem, & halitum attrahat, imo ipsa altiora loca conscendit, vt plenis buccis respiret, & arctitudinem intrinsecam, ad spatiosissimam cœli amplitudinem prouocet; quo ita ceu à maximo pondere, alleuari possit: ita quoque agas oportet cum gustu diuino, quem quasi in fundo, seu corde vterunque arcto, & ponderoso absconditum gerbas, non enim in hoc fundo

fundo tali quali in hessione concludi debet, cum non amplius per modum fundi; sed per modum spiritus, & eleuationis procedendum sit, & ideo etiam gustum spiritus, quem Deus tibi dedit, non tam in fundo, & corde, quam in secretissimo spiritus; & prout spiritualissimè voluntatem inibi latibulum suum posuisse animaduertes, & secundum tenuem illam diuinæ naturæ perceptionem, pro vt modo in spiritu contingit, absque crassa illa, seu inclusa fundi operatione, sicut in statu priuationis, aut etiam in alijs præcedentibus fieri solebat, accipi debet.

Aperi ergò os tuum, ô pia anima, & capacitatem spiritus ad superiora erige; vt ibi spiritum, & vitam haurias, idque tantò amplius, quantò magis te in spirituali regione ascendere animaduertis. cum enim quotidie gratia vitæ æternæ in animæ essentia residens, per prius in voluntatem, seu vitalem Dei gustum diffundatur; necessariò ipse intellectus, ex abundantiori beneficentia voluntatis, actiuatur amplius: ita vt species mysticas ad actualis amoris vnionem, eiusque continuationem facillimè possit exprimere, & ad superiora spiritu, vita, & habitatione eleuari, liberoque, & ab inferiori pondere soluto spiritu magis, magisque in superioribus dilatari. non tamen ita fixè; quin ad soleitatem proprii spiritus, seu nil actualis amicitatis habere; licet non ad crassam fundi captiuitatem, subindè dilabatur.

quam variè autem, & actuosè spiritus, & illustretur, & instantaneè operetur, iam consequenter dicendum erit;

Instantanea operatio spiritus actiuatur ex vario luminoso visu.

ARTICVLVS QVARTVS.

Vidia cælum nouum, & terram nouam. primum enim cælum, & prima terra abiit, & mare iam non est. Ac si diceret, ô pia anima, eo ipso quo libero, & soluto spiritu ad superiora ascendisti, vt ibi tanquam in sphæra propria cœlestes illas regiones, ac mentales situs perlustrares; nouum quoddam cælum spiritualis solatiij, & fruitionis inuenisti: & terram nouam, seu realem in spiritu bene-afficientiam, longè distantem à prima terra, & fundo crasso, quo in corde tædioso conclusa, per noctes quærebas dilectum. rectè ergò dicitur primum abiisse cælum, quando scilicet in initio vnionis versabaris, & modicum luminis, quod sat difficulter etiam suscipiebas, ac pöderosam terram fundi tui adhuc sustinebas. quæ quidem terra etiam abiit, cum ex nunc incipias videre inferiorem hominem nonnihil sub regione spiritus constitutum, & quasi aliud à te, (secundum quod in spiritu viuere te sentis) distinctū; quodque vt improporionatum inferiùs, & tanquam tertium aliquod relinqui debeat. vndè etiam dicitur, mare iam non

non est; quia nimirum inquietudo illa contristans, tanquam impossibile foret ab illa derelictione liberari, aut te tua non rectè agere, aut diuina vnione te indignam esse, iam non est; imò contrarium bene affici, & secundum spiritum Deo viuaciter vniri, omnem priorem miseriam sustulit.

Tu ergò, ô pia anima, vide cœlum nouum, in eo quod vario luminoso visu, nunc sursum, nunc deorsum, finistrorsum, vel dextrorsum, antrorsum, vel retrorsum, actiuitate proprii spiritus feraris; & terram nouam essentialis illius complacentiæ videas, quam etiam quieta voluntatis commotione, in diuinæ vnionis communionem diffundi aduertis, cum autem admiratio, quæ hoc loco ex magna actiuitate spiritus prouenire solet, cogitando videlicet vndè tanta tamque varia pulchritudo resplendeat, varijs dubijs inquietet; scias velim ô pia anima, varios luminosos visus, qui hic erumpere consueuerunt, confortij diuinæ naturæ quosdam interpretes esse; ac quasdam particulas; quæ intellectui, id quod summè spirituale, & indicibile in ipsis est, inferiori quodam modo vestigia sua imprimunt, & ad operationes facilius exprimendas, continuandasque se dimittunt, ac loco phantasiæ, sacras quasdam imagines, infimasque diuini pulchri similitudines adferunt; quod ad actus exercitium commodissimum est, cum enim nostra operatio intel-

lectualis à sensu, & à magis sibi notis incipiat, & hoc loco pia anima non tam passiuè, quam actiuè ascensionis cordis sui semper eleuet, habet hos varios luminosos visus, seu specula perpulchra loco sensuum, vt ex illis fecunditas intellectus, commodè species proportionatas elicere, & bonum cognitum amplius extendere possit, viuatque erigente, & supra inferiora dominante aspectu. quam porrò hæc omnia per maiorem semper radicationem in charitate depurentur, & magis superioribus coniungantur, modò consequenter dicetur,

Fruitio vitaliter afficiens semper magis eleuatur vsque ad spiritum diuinum.

ARTICVLVS QVINTVS.

Memoriam a abundantia suauitatis tua eructabunt. Ac si diceret; ô pia anima, sicut ructus ex imis visceribus stomachi, commotione quadam ad superiora ascendit, & per os in ventum, & aërem diffunditur. ita quoque vitale illud in vnione diuina bene affici, ex intimo voluntatis, ad superiores regiones spiritus, & mentales situs continuè ascendit, spiritus proprii actiuitatem magis subtilizat, & ad spiritum diuinum approximare facit; idque per memoriam abundantia suauitatis diuinæ, quæ

quæ propter continuum incrementum spiritus in salutare Dei exultare facit. & cum memoria rei præteritæ, rem faciat esse præsentem, pia anima moneatur, vt quando actualis vnio diuina non adest, & anima ad solitatem propriam labitur; ita vt tristè affici in seipsa sentiat (ob actualis vnionis carentiam) non idèo turbari debere; quandoquidem status vnionis ea sit conditio, vt frequenter actualis vnio interrumpatur, & anima solitariè, ac si nil vnquam horum experta fuisset, seipsam sustinere debeat. & idèo memoriam abundantia suauitatis eructabunt, id est, nondum tibi ex toto, ô pia anima, propria est illa diuini spiritus affluentia; sed cum abest; quasi desiderio memoriæ renouatur, & reactivatur in abundantiam suauitatis, & noui actus vnitiui.

Tam diu ergò pia anima hic eructat, & eructando eleuatur, quoad vsque spiritui diuino magis vicina fiat, quod tunc erit, quando tria quædam in se distincta aduertit: primò quidem, quod inferiorem hominem videat infra se stare. secundò verò in spiritali parte, seu in viuacitate affectiua, & intellectiua in superioribus regionibus iam se versari. tertio autem proximè supra se adhuc superesse spiritum diuinum, seu amicabilissimam illam regionem, quæ diuinitatis odore plenè referta, vberiori, & subtiliori coniunctione, futura proponere videtur. & tum ad ea quæ sequenti paraphrasi, de vnione spiritus diuini in summo deducuntur; transeundum erit.

ET TERTIO

DE IIS QUÆ FIUNT IN SUMMO PER VNIONEM DIVINI.

PARAPHRASIS OCTAUA.

HÆC dicit Dominus, cum dedero a spiritum meum in vobis, & vixeritis: & requiescere vos faciam super humum vestram: scietis quia ego Dominus locutus sum, & feci. ac si diceret: quamuis maxima sit felicitas, à Deo spiritum, & vitam recipere, & bonis diuinis proprio spiritui congruis perfrui; cum tamen ipse Deus dederit spiritum suum in vobis, & ex eo vixeritis, vt plus de vita Dei, quam
 Ee de pro-

a Exech 37.